

Rapport

Buiten Gewoon onduidelijk

Een onderzoek naar een gedraging van de gemeente Vianen.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de gemeente Vianen gegrond.

Datum: 2 december 2013

Rapportnummer: 2014/195

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Wat is de klacht?	4
Wat ging er aan de klacht vooraf?	4
Wat was de oorspronkelijke klacht?	8
Welke reactie komt er op de klacht?	8
Wat was de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?	10
Hoe reageerde het college van burgemeester en wethouders?	10
Hoe reageerde de voorzitter van de VVE?	11
Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?	12
Conclusie	15
Slotbeschouwing	15

SAMENVATTING

De voorzitter van de Vereniging van Eigenaren van een appartementencomplex wil bij de gemeente Vianen de belangen van de leden naar voren brengen bij de verkoop van een stuk gemeentegrond aan omwonenden. De bewoners van dat appartementencomplex keken uit op groen en hadden vrij uitzicht op het kanaal en vreesden vermindering van dit uitzicht na de verkoop.

De VvE klaagt erover dat de gemeente bij de beoordeling van haar klacht de gemaakte afspraken tussen haar en de verantwoordelijk wethouder onvoldoende heeft meegewogen. Ook klaagt zij erover dat de gemeente achteraf te makkelijk heeft gesteld dat de verkoop niet in het kader van het project Buiten Gewoon is gebeurd.

De Nationale ombudsman stelt vast dat de gemeente na het gesprek met de wethouder, de gemaakte afspraken niet eenduidig op schrift heeft gezet. Daardoor heeft er nadien ruimte voor meerdere interpretatie van de afspraken kunnen ontstaan. Naar het oordeel van de ombudsman heeft de gemeente dit bij de beoordeling van de klacht niet onderkend en meegewogen. Daarnaast heeft de gemeente onvoldoende gemotiveerd waarom in dit geval de verkoop van dit specifieke stuk grond niet valt binnen het project Buiten Gewoon, nu het collegebesluit daar drie maal naar verwijst. De gemeente concludeerde wel dat die verwijzing onjuist was, maar verbond daar geen consequenties aan omdat de Vereniging van Eigenaren niet werd beschouwd als belanghebbende bij het collegebesluit.

De Nationale ombudsman acht dit een miskennis van verzoeksters klacht en vindt de motivering van de gemeente onvoldoende.

WAT IS DE KLACHT?

De voorzitter van de Vereniging van Eigenaren (VVE) van het appartementencomplex 'Bestevaer' in Vianen wendt zich, namens de VVE, tot de Nationale ombudsman.

Hij klaagt over de wijze waarop de gemeente Vianen met de VVE is omgegaan in het kader van de verkoop aan omwonenden van stukken grond, gelegen aan de Gildenborgh 2 tot en met 26 te Vianen.

Hij klaagt er in dat verband over dat de gemeente de klacht van de VVE over de gang van zaken op 24 oktober 2013 deels ongegrond heeft verklaard.

In het bijzonder klaagt hij erover dat:

de gemeente bij de beoordeling van de klacht de gemaakte afspraken tussen de voorzitter van de VVE en wethouder S., zoals weergegeven in de e-mailberichten van 22 en 24 mei 2013 aan de wethouder, onvoldoende heeft meegewogen bij de beoordeling van de klacht;

de gemeente te makkelijk achteraf heeft gesteld dat verkoop van de grond niet in het kader van het plan Buiten Gewoon is gebeurd, maar in het kader van de verkoop van snippergroen.

WAT GING ER AAN DE KLACHT VOORAF?

Vrij uitzicht

Een groot aantal bewoners van het appartementencomplex 'Bestevaer', gelegen aan de Merenborch, kijkt uit op een park dat grenst aan huizen aan het Gildenborch. Die bewoners van het appartementencomplex hechten erg aan het vrije zicht dat het park biedt op het groen en het daarachter gelegen kanaal. De keuze voor de appartementen heeft mede afgehangen van de ligging daarvan ten opzichte van het park, zo stelt de voorzitter van de VVE.

Buiten Gewoon

De gemeente heeft een project, genaamd 'Buiten Gewoon'. Dat project is gestart vanwege achterstallig onderhoud van de openbare ruimte en als bezuinigingsmaatregel: het beheer en onderhoud van de openbare ruimte moet met minder mensen en minder geld worden uitgevoerd. 'Buiten Gewoon' is een totaalaanpak van de buitenruimte waarbij de gemeente de buurt betreft en uitnodigt om met elkaar en de gemeente in gesprek te gaan over de aanpak van een bepaalde buurt of kern. Bewoners krijgen inspraakmomenten, zij kunnen dan hun ideeën en wensen aangeven ten aanzien van grond die opnieuw ingericht zal worden en de gemeente geeft aan wat er mogelijk is. Het project geldt voor de hele gemeente.

Het project voorziet ook in de verkoop van gemeentegroen aan particulieren. Dit levert de gemeente geld op en de gemeente is daardoor minder geld kwijt aan onderhoud van het

groen. Alle wijken in de gemeente komen aan de beurt waarbij in het kader van het project bekeken wordt of verkoop van groen mogelijk is.

Collegebesluit tot verkoop grond

In 2011 stelt de gemeente dat het openbaar groen in de wijk van het appartementencomplex pas in 2015 aan de beurt zou komen.

In mei 2013 vernam de voorzitter van de VVE van de gemeente dat de grond in kwestie verkocht zou gaan worden aan een aantal bewoners wier tuin grenst aan het park. Het ging om een stuk grond van bijna 600 vierkante meter.

Hier lag een collegebesluit van 4 december 2012 aan ten grondslag waarin drie maal wordt genoemd dat verkoop in het kader van 'Buiten Gewoon' plaatsvindt.

Op de eerste bladzijde van het besluit staat in de samenvatting:

"In het kader van het project Buiten Gewoon doet de gemeente Vianen een aantal stukken snippergroen in de verkoop. Er zijn twee aanvragen binnengekomen voor de aankoop van een stuk van de groenstrook gelegen achter de Gildenborch 2 tot 26 (...). Deze groenstrook maakt deel uit van een park met gazon, heesters en een speelplek. Het advies is om een strook (...) verkoopbaar te stellen voor de bewoners van Gildenborch 2 tot en met 26(...)"

Op de tweede bladzijde staat:

"In het kader van het project Buiten Gewoon zijn er twee aanvragen bij de gemeente Vianen binnengekomen (...)"

Verderop staat op diezelfde pagina:

"Het project Buiten Gewoon is onder andere opgesteld in het kader van de bezuinigingen. De verkoop van de grond levert geld op en minder kosten aan het onderhoud."

Dit alles in tegenstelling tot eerdere mededelingen dat de wijk pas in 2015 aan de beurt zou zijn. De voorzitter van de VVE hoorde dat de koopakte op 30 mei 2013 zou passeren en dat terugdraaien van de situatie niet meer mogelijk was. Naar aanleiding hiervan drong hij aan op een gesprek hierover met de verantwoordelijk wethouder dat op 17 mei 2013 plaatsvond.

Ook had hij hierover de gemeenteraad geïnformeerd. De voorzitter probeerde op die manier de kans te benutten om door middel van gesprek(ken) de verkoop niet door te laten gaan. De bewoners van het appartementencomplex vreesden door de verkoop een enorme vermindering van hun uitzicht.

Gesprek met de wethouder

Op 17 mei 2013 sprak de voorzitter van de VVE over de kwestie met de wethouder en een projectassistent. In het gesprek gaf de wethouder aan dat de stukken grond in kwestie snippergroen zijn en dat die elk moment zonder meer verkocht kunnen worden.

De voorzitter van de VVE bracht naar voren dat snippergroen een reststrook zonder functie is, waarvoor bij de verkoop geldt dat er geen omgevingsbezwaren zijn en dat uitgifte steeds moet passen binnen het geldende bestemmingsplan. Hij gaf aan dat de wethouder de beleids- en spelregels van het project 'Buiten Gewoon' negeerde.

Tijdens het gesprek is volgens de voorzitter van de VVE afgesproken dat:

- Er na 16 juni 2013 (na de vakantie van de wethouder) een gesprek zou plaatsvinden tussen de wethouder, de dertien aspirant kopers en de voorzitter van de VVE;
- Het initiatief tot dit gesprek door de wethouder zou worden genomen;
- De gehele procedure rond de verkoop voorlopig wordt opgeschort;
- Een brief naar de notaris zou worden verstuurd ter bevestiging hiervan;
- De dertien aspirant kopers schriftelijk op de hoogte zouden worden gesteld van het uitstel en ook zouden worden uitgenodigd voor het gesprek na 16 juni 2013, waarvan kopie aan de voorzitter van de VVE en
- De wethouder zich zou beraden over het standpunt dat zij tijdens dit gesprek zou innemen en de voorzitter dit van haar zou vernemen vóórdat het gesprek zou plaatsvinden.

Deze afspraken had de voorzitter van de VVE aan het eind van het gesprek mondeling opgesomd. Hij had aan het eind van het gesprek aan de wethouder gevraagd of er een verslag van het gesprek zou worden gemaakt; dit werd niet gedaan.

Op 21 mei 2013 mailde de wethouder de voorzitter en zij gaf aan dat het gesprek met de aspirant kopers, dat wil zeggen met hun voorzitter, op hun verzoek al de dag daarna, op 22 mei 2013, zou plaatsvinden. Dit omdat de aspirant kopers de koopakte op de voorgenomen datum van 30 mei 2013 gewoon wilden laten passeren. De wethouder liet weten dat de kwestie die ochtend in het college was besproken en dat dit niet had geleid tot een wijziging van het in december 2012 genomen collegebesluit over de verkoop. De wethouder gaf aan dat zij op het geplande overleg van 22 mei 2013 zowel de voorzitter van de VVE als de kopers, vertegenwoordigd door hun voorzitter, de gelegenheid zou geven om hun standpunt naar voren te brengen.

In reactie daarop zond de voorzitter van de VVE op 22 mei 2013 een e-mail aan (onder meer) de wethouder waarin hij de afspraken opsomde die volgens hem tijdens het gesprek van 17 mei 2013 waren gemaakt. Ook gaf hij aan veel moeite te hebben met de gewijzigde koers. Hij gaf aan dat de gemaakte afspraken op deze manier niet werden nagekomen en dat de ruimte - die volgens hem tijdens het gesprek van 17 mei 2013 was ontstaan om nog in gesprek te gaan met alle aspirant kopers - teniet werd gedaan. Een gesprek terwijl de kopers al hadden aangegeven de akte te willen laten passeren op 30 mei 2013 en de mededeling dat de wethouder dit niet kon weigeren, was volgens hem niet zinvol. Hij had de wethouder in een onpartijdige rol gezien als voorzitter van het gesprek. Dat zou nu dus niet het geval zijn. De uitkomst van het gesprek zou, gelet op de mail van 21 mei van de wethouder, al vast staan. De verkoop was al een feit.

Hij vroeg de wethouder nogmaals aan te geven welke definitie van snippergroen zij hanteerde, aangezien zij dat in het gesprek van 17 mei niet had aangegeven. Zij had enkel gezegd dát er sprake was van snippergroen. Ook vroeg hij haar aan te geven welke waarde het plan 'Buiten Gewoon' heeft, nu wijkbewoners zoals verzoeker niet worden betrokken en gekend in voorgenomen besluiten (tot verkoop van stukken grond).

Gesprek met twee andere wethouders

Later op die dag werd de voorzitter van de VVE uitgenodigd door twee andere wethouders om met hen op het gemeentehuis te praten over de situatie. De voorzitter ging op die uitnodiging in en voerde een gesprek in goede orde. Tijdens het gesprek vroegen de wethouders hem waarom hij niet bij het voorgestelde gesprek wilde zijn. De voorzitter gaf gemotiveerd aan waarom hij dat niet wilde, met de argumenten die hij in zijn mail van 22 mei 2013 aan de wethouder al had kenbaar gemaakt.

Aan het eind van het gesprek bedankte hij de wethouders voor hun poging om de situatie uit een impasse te trekken. Hij nam geen deel aan het direct daaropvolgende overleg tussen de verantwoordelijk wethouder en de voorzitter van de kopersgroep. Het verloop van het gesprek kwam op hem over alsof de wethouders hem wilden overhalen om toch aan het gesprek deel te nemen.

Op 24 mei 2013 zond de voorzitter van de VVE nog een e-mail naar de wethouder. Hij verwees naar zijn eerdere mail van 22 mei en legde daarin uit waarom hij haar wilde houden aan de afspraken die volgens hem op 17 mei 2013 waren gemaakt. Hij verwees ook naar het gesprek dat hij op 22 mei met de andere wethouders had gevoerd en vroeg haar nogmaals antwoord te geven op twee vragen die hij in zijn mail van 22 mei had gesteld, namelijk over de definitie van snippergroen en de waarde van het plan 'Buiten Gewoon'.

Hij zond vervolgens op 27 mei 2013 een brief naar de gemeenteraad om de leden te informeren over de ontwikkelingen.

Raadsvergadering 5 juni 2013

Op 5 juni 2013 sprak de voorzitter namens de VVE in in de raadsvergadering. Hij uitte zijn ongenoegen over de gang van zaken en over het feit dat de wethouder zich niet had gehouden aan de gemaakte afspraken tijdens het gesprek van 17 mei 2013. Hij zei dat het de wethouder had gesierd wanneer zij na dat gesprek aan haar collega wethouders had aangegeven dat zij een inschattingfout had gemaakt en dat zij zou proberen om dit gezamenlijk met alle partijen op te lossen in een gesprek met een neutrale wethouder als voorzitter die twee partijen wil aanhoren.

De wethouder reageerde tijdens deze raadsvergadering dat de verkoop van de grond verkoop van snippergroen betreft en dat snippergroen voor de gemeente betekent: groen dat grenst aan een tuin en dat de gemeente graag wil afstoten waardoor er sprake is van minder onderhoud. Zij benadrukte dat dit niets te maken had met het project 'Buiten Gewoon', anders dan het hanteren van eenzelfde lage prijsstelling van € 45 per vierkante meter. Volgens haar was door het college op 4 december 2012 de grond als snippergroen gedefinieerd.

Zij gaf aan dat zij in het gesprek had toegezegd de aspirant kopers met de voorzitter van de VVE in contact te brengen en dat het college op 21 mei 2013 had besloten om de koop door te laten gaan. De wethouder gaf tijdens de raadsvergadering ook aan dat de voorzitter van de VVE niet bij het aangeboden gesprek van 22 mei 2013 over de ontstane situatie aanwezig wilde zijn.

In antwoord op een door een raadslid gestelde vraag over hoe de miscommunicatie over het begrip snippergroen kon ontstaan gaf zij aan dat het haar blijkbaar in het gesprek van 17 mei 2013 met de voorzitter niet was gelukt om uit te leggen dat snippergroen geen deel uitmaakt van 'Buiten Gewoon'. Zij gaf ook aan dat het college had besloten de verkoop van snippergroen vanaf nu alleen te laten plaatsvinden op de momenten dat 'Buiten Gewoon' in de betreffende wijk aan de orde is.

WAT WAS DE OORSPRONKELIJKE KLACHT?

Dit vormde voor de VVE aanleiding om een klacht in te dienen bij de gemeente. De voorzitter deed dit op 17 juni 2013. De klacht betrof de verkoop van de grond als snippergroen en niet conform de regels van het project 'Buiten Gewoon', het niet integer handelen en het niet nakomen van toezeggingen door de (inmiddels voormalig) wethouder en het doen van uitlatingen in strijd met de waarheid in de gemeenteraad door die wethouder.

WELKE REACTIE KOMT ER OP DE KLACHT?

De gemeente had dossieronderzoek gedaan, de voorzitter en een andere vertegenwoordiger van de VVE gehoord, evenals de wethouder en de projectassistent. Ook waren twee andere wethouders vragen voorgelegd waarop zij mondeling hadden gereageerd.

Op 24 oktober 2013 volgde de beoordeling van de gemeente. Zij achtte de klacht deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond.

Over de totstandkoming van het collegebesluit van 4 december 2012

De gemeente achtte de klacht over het besluit de grond te verkopen als snippergroen en niet conform het project 'Buiten Gewoon' niet-ontvankelijk. Dit omdat de VVE door de gemeente niet wordt gezien als belanghebbende bij het besluit tot privaatrechtelijke verkoop van de grond in kwestie. De VVE had geen voldoende onderscheidend belang van dat van anderen bij het besluit tot verkoop, aldus de gemeente. Ten aanzien van de relatie met 'Buiten Gewoon' stelde de gemeente dat de wethouder tijdens het gehoor in het kader van de klachtbehandeling had aangegeven dat de verkoop niets te maken had met 'Buiten Gewoon', maar in feite de privaatrechtelijke verkoop van een stuk grond betrof, waarbij omwonenden in de regel niet worden betrokken.

Een andere wethouder stelde dat bij het nemen van het collegebesluit ten onrechte is verwezen naar 'Buiten Gewoon'. Dat was onjuist. Bij de besluitvorming van het collegebesluit is niet nadrukkelijk aan de orde geweest of daadwerkelijk sprake is van

snippergroen, aldus die wethouder. De stelling dat daarvan sprake was, had in het besluit beter moeten worden onderbouwd. De enige link met 'Buiten Gewoon' was gelegen in de prijsstelling, concludeerde de gemeente in de klachtafdoening. Deze omstandigheden leidden niet tot gegrondverklaring van de klacht aangezien de onjuiste weergaven van 'Buiten Gewoon' in het besluit van december 2012 niet een onbetamelijk handelen tegenover de VVE of haar voorzitter tot gevolg heeft gehad. De VVE kon immers niet worden aangemerkt als belanghebbende en kon dus niet klagen over de algemene gang van zaken bij de totstandkoming van het besluit. Daarom achtte de gemeente de klacht niet ontvankelijk.

Over het niet integer handelen/niet nakomen van toezeggingen

De gemeente oordeelde dat uit de gesprekken met de wethouder en de projectassistent is gebleken dat er geen harde toezeggingen zijn gedaan, zoals de voorzitter van de VVE die had voorgesteld.

De wethouder had verklaard dat zij tijdens het gesprek van 17 mei 2013 de voorzitter het enige aanbod dat zij op dat moment kon doen, had gedaan; namelijk een bemiddelingsgesprek arrangeren tussen hem en de kopers, welk gesprek dan zou moeten plaatsvinden na haar vakantie, dus na 16 juni 2013. Zij verklaarde dat, omdat zij zich terdege realiseerde dat er zonder medewerking van de aspirant kopers geen time out kon worden ingelast. Daarom had zij daarover dan ook geen harde toezegging zonder voorbehoud gedaan. Zij had aangegeven dat een time out nodig zou zijn, voor een gesprek ná haar vakantie.

De voorzitter van de VVE had een en ander anders opgevat; hij had een interpretatie gegeven aan de bewoordingen van de wethouder die daaraan redelijkerwijs niet kon worden gegeven. Omdat bleek dat de kopers geen uitstel wilden kon de gemeente niets anders dan daarmee instemmen. Daarom werd gekozen voor een gesprek op 22 mei 2013.

De wethouder had verder verklaard dat zij het idee had dat wat zij de voorzitter had gezegd, niet goed bij hem doorkwam. Daarom had zij de twee andere wethouders met hem een gesprek laten voeren. Om hem uit te leggen wat de overwegingen waren ten aanzien van het besluit van 4 december 2012, om het collegiale karakter duidelijk te maken en om duidelijk te maken dat er geen weg terug was.

Het was de eigen keus van de voorzitter van de VVE om niet deel te nemen aan het gesprek van 22 mei 2013 met de voorzitter van de aspirant kopers. De omstandigheid dat dat niet in de door hem geëiste opzet plaatsvond doet daar niet aan af. Als hij wel aan dat gesprek had deelgenomen, dan had volgens de wethouder daarmee wrevel kunnen worden voorkomen. De wethouder gaf aan dat de voorzitter van de VVE zich eisend en star opstelde. Het was voor de gemeente niet mogelijk om eenzijdig de verkoopprocedure op te schorten.

De projectassistent had verklaard dat de wethouder had gezegd dat zij zou proberen te regelen dat er een gesprek kon plaatsvinden met de kopers van de grond. Zij had niet

onvoorwaardelijk toegezegd dat er een dergelijk gesprek zou gaan plaatsvinden of dat de koopprocedure zou worden stilgelegd. Ze had wel de verwachting dat de kopers aan het uitstel en een gesprek zouden meewerken. Zij kon zich indenken dat de voorzitter van de VVE een en ander verkeerd had geïnterpreteerd, maar de wethouder had het niet zwart-wit gesteld.

De wethouders met wie de voorzitter op 22 mei 2013 had gesproken voorafgaand aan dat overleg, hadden bestreden dat zij dat gesprek met hem hadden gevoerd met de bedoeling hem over te halen om alsnog aan dat gesprek deel te nemen.

De gemeente achtte de klacht ongegrond.

Over de uitlatingen van de wethouders in de gemeenteraad

De gemeente stelde dat het in de rede had gelegen dat de wethouder de raad had uitgelegd dat de verwijzing in het collegevoorstel naar 'Buiten Gewoon' onjuist was. Het niet geven van die uitleg betekende echter niet zonder meer dat sprake is van niet integer handelen. De raad had genoeg genomen met haar uitleg. De opmerking dat de grond als snippergroen was verkocht was evenmin in strijd met de waarheid, aldus de gemeente. Zij achtte de klacht op dit punt ongegrond.

WAT WAS DE AANLEIDING VOOR DE KLACHT BIJ DE NATIONALE OMBUDSMAN?

De voorzitter van de VVE kon zich niet verenigen met het oordeel van de gemeente over zijn klachten. Hij legde daarom de klacht aan de Nationale ombudsman voor. Hij gaf aan dat hij zich door de wijze waarop de gemeente met hem is omgegaan niet serieus genomen voelt, niet gehoord en miskend.

HOE REAGEERDE HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS?

Het college gaf in zijn reactie op de klacht, zoals door de ombudsman geformuleerd, aan dat de wethouder in kwestie en de projectassistent van de gemeente onafhankelijk van elkaar hadden aangegeven dat de voorzitter van de VVE een andere interpretatie aan de bewoordingen van de wethouder gaf dan daaraan redelijkerwijs kon worden gegeven.

De conclusie van het onderzoek naar de klacht was dan ook, dat niet was vast te stellen dat sprake was van geschonden afspraken. Het college merkte nog op dat de wijze van eigen interpretatie door de voorzitter en de bijzondere belangen die hij claimt te hebben voor een groot deel de basis vormen voor het ongenoegen.

Ten aanzien van de verwijzing naar 'Buiten Gewoon' in het collegebesluit van 4 december 2012 gaf de gemeente aan dat alle betrokken bestuurders en ambtenaren het er over eens waren dat het een onjuiste verwijzing betrof en dat het enkel ging om toepassing van de prijsstelling van het project. Echter, de gemeente had de voorzitter van de VVE niet onbetamelijk behandeld, aangezien deze volgens het college geen belanghebbende was bij de verkoop.

HOE REAGEERDE DE VOORZITTER VAN DE VVE?

De voorzitter van de VVE gaf, voor zover hier van belang, het volgende aan.

Snippergroen, Buiten Gewoon, belanghebbende

Hij betwist niet dat de verkoop van de grond een privaatrechtelijke kwestie is, maar stelt dat in de aanloop naar die verkoop wel degelijk het bestuursrecht aan de orde was. De gemeente had voor haar beleid over het beheer en onderhoud van openbaar groen bepaald dat dit in het kader van het project 'Buiten Gewoon' zou plaatsvinden. Ook de verkoop van snippergroen was onderdeel van 'Buiten Gewoon'. Dat staat op de website van de gemeente zelf: het huren of kopen van snippergroen maakt onderdeel uit van 'Buiten Gewoon'. Over alle activiteiten van onderhoud en beheer van de gehele buitenruimte, waaronder ook het openbaar groen, zal volgens die informatie in overleg worden getreden met de wijk. De bewoners van de wijk worden daarmee door het project 'Buiten Gewoon' tot belanghebbende partij bestempeld, aldus de voorzitter van de VVE. Hij benadrukte hierbij dat de bewoners van zijn appartementencomplex in het bijzonder belanghebbend zijn vanwege het vrije uitzicht dat zij via het openbare park hadden op dat park zelf en op het Merwedekanaal.

De uitspraak van de wethouder tijdens de raadsvergadering van 5 juni 2013, waarin zij ontkende dat verkoop van snippergroen deel uitmaakt van 'Buiten Gewoon', is in dat verband onjuist. De wethouder had de voorzitter sowieso niet op een eerder moment antwoord gegeven op zijn vragen (tijdens het gesprek van 17 mei en in zijn mails van 22 en 24 mei 2013) hoe zij de definitie van snippergroen zag.

Het college gaf toe dat de stelling omtrent de vraag of er sprake was van snippergroen in het besluit van 4 december 2012 beter onderbouwd had moeten worden, maar acht dat niet relevant omdat de VVE geen belanghebbende bij de verkoop was. De voorzitter van de VVE bestrijdt dit laatste omdat, als er uiteindelijk tot de conclusie zou worden gekomen dat er géén sprake was van snippergroen, de grond sowieso niet zonder meer verkocht had kunnen worden, los van de vraag of men belanghebbende was of niet.

Het gesprek met de wethouder

Ten aanzien van het gesprek van 17 mei 2013 met de wethouder gaf hij het volgende aan. Hij benadrukte de afspraken zoals die volgens hem waren gemaakt en welke hij had opgesomd in zijn e-mailbericht van 22 mei 2013 aan de wethouder. De wethouder had aan het begin van het gesprek gezegd dat de notaris de opdracht om de verkoop op te schorten al had gekregen en dit alleen nog schriftelijk moest worden bevestigd.

Hij gaf aan dat de wethouder en hij tijdens het gesprek hadden gefilosofeerd over mogelijke uitkomsten van het gesprek met de aspirant kopers: niet of wel doorgaan van de verkoop, of het opschorten van de verkoop. Door het aangaan van het gesprek en het maken van de afspraken erkende de wethouder volgens hem kennelijk toch dat de VVE een belanghebbende partij was. Bij hem was in ieder geval de verwachting gewekt dat

door het alsnog aangaan van een gesprek met de aspirant kopers, het proces tot verkoop wel eens een andere wending zou kunnen nemen.

Nadat bleek dat het college op 21 mei had besloten dat de verkoop toch door zou gaan en dat een gesprek met de wethouder en de voorzitter van de aspirant kopers al op 22 mei 2013 zou plaatsvinden en het passeren van de koopakte op 30 mei 2013 doorgang zou vinden, voelde hij zich geen belanghebbende meer en voelde zich door het verbreken van de afspraken buiten spel gezet. Hij voelde zich niet meer serieus genomen.

Daarnaast gaf hij aan dat hij het onbegrijpelijk vond dat de twee andere wethouders hadden ontkend dat het gesprek dat zij op 22 mei met hem hadden gevoerd, bedoeld was om hem over te halen alsnog aan het gesprek met de voorzitter van de aspirant kopers deel te nemen. De gemeente had hem niet aangegeven wat dan wel de reden was om dat gesprek met hem te voeren.

De raadsvergadering van 5 juni 2013

Met betrekking tot de verklaringen van de wethouder tijdens de raadsvergadering op 5 juni 2013 gaf de voorzitter van de VVE nog het volgende aan.

De wethouder stelde daar dat de verkoop van snippergroen niet valt onder 'Buiten Gewoon', terwijl de verkoop van snippergroen als activiteit in dat project wordt genoemd. De wethouder had hem nooit antwoord gegeven op de vragen die hij over snippergroen had gesteld (tijdens het gesprek van 27 mei en in zijn e-mails van 22 en 24 mei).

Hij had gemotiveerd aangegeven waarom hij niet aan het gesprek van 22 mei wenste deel te nemen. Dat de wethouder vervolgens in de raadsvergadering van 5 juni 2013 zonder meer aangaf dat hij niet aan dat gesprek wilde deelnemen, moest de indruk wekken alsof zij haar best had gedaan en het niet doorgaan van het gesprek geheel te wijten was aan verzoeker.

WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Ten aanzien van de klacht over het meewegen van de gemaakte afspraken bij de behandeling van de klacht

Het vereiste van transparantie houdt in dat de overheid open en voorspelbaar is in haar handelen, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet.

Dit houdt in dat als er in een gesprek tussen een vertegenwoordiger van een overheidsinstantie en een burger afspraken worden gemaakt, die afspraken helder en eenduidig zijn en niet voor meerdere interpretatie vatbaar.

In dit geval lijkt het te draaien om de vraag wie nu wat heeft gezegd tijdens het overleg dat de voorzitter van de VVE op 17 mei 2013 voerde met de toenmalige wethouder. Dat is een lastige vraag, aangezien niet valt terug te horen of te zien wat er woordelijk is gezegd. Er zijn geen beeld- of geluidsopnames voorhanden waarmee objectief kan worden vastgesteld wat er daadwerkelijk is gezegd. Enkel de verklaringen van beide

partijen over wat zij hebben gezegd en hoe zij de verklaringen van de ander hebben geïnterpreteerd zijn beschikbaar. De ombudsman constateert dat beide partijen een andere lezing hebben van wat er precies is gepasseerd. Het komt erop neer dat de voorzitter van de VVE puntsgewijs had aangegeven welke afspraken er in het gesprek tussen hem, de wethouder en de projectassistent waren gemaakt en dat de wethouder en de projectassistent afzonderlijk van elkaar tegenspreken dat er toezeggingen over een schorsing van het koopproces en een gesprek met de aspirant-kopers zijn gemaakt. Er zijn geen omstandigheden die maken dat aan het woord van de één meer waarde moet worden gehecht dan aan het woord van de ander. Dat de wethouder en de projectassistent afzonderlijk verklaringen met dezelfde strekking hebben afgelegd doet daar niet aan af, aangezien zij beiden namens de gemeente aan het gesprek deelnamen. Anders gezegd, de waarheid ligt ergens in het midden. Een antwoord op de vraag wie de waarheid spreekt kan de ombudsman daarom niet geven.

Vervolgens is het volgende van belang. Er heeft hoe dan ook onduidelijkheid kunnen ontstaan over de punten die waren afgesproken over de vervolgacties die vanuit de gemeente zouden plaatsvinden. De voorzitter van de VVE had een en ander anders geïnterpreteerd, aldus de gemeente. Zo stelde de wethouder dat er een time out nodig was geweest voor een gesprek ná haar vakantie: zij gaf aan dat zij niet hard had gesteld of zonder voorbehoud had aangegeven dat een time out zou plaatsvinden. Wel had zij gezegd een gesprek te arrangeren, dat was het enige aanbod dat zij kon doen. De projectassistent had verklaard dat zij dat zou proberen en dat zij niet onvoorwaardelijk had toegezegd dat een dergelijk gesprek zou gaan plaatsvinden of dat de verkoop zou worden stilgelegd.

Vervolgens blijkt uit de stukken dat de ene partij (de voorzitter van de VVE) vond dat er een gesprek ná 16 juni 2013 was toegezegd en dat de andere partij (de gemeente) vond dat dat gesprek niet hard was toegezegd. Dat er over zo'n cruciaal punt onenigheid bestaat, geeft aan dat hoe dan ook niet duidelijk genoeg is uitgelegd of aangegeven wat de (on)mogelijkheden van de gemeente waren met betrekking tot dat gesprek. Daardoor kon er ruimte ontstaan om het besprokene anders te interpreteren.

De ombudsman is van oordeel dat het op de weg van de gemeente had gelegen om zeker te stellen dat er na afloop van het gesprek tussen beide partijen afspraken bestonden, die niet voor meerdere interpretatie vatbaar waren. Dit had bijvoorbeeld door middel van een schriftelijke vastlegging van de afspraken kunnen gebeuren. De voorzitter van de VVE had daar overigens ook om verzocht.

Dit klemt temeer daar de wethouder achteraf heeft verklaard dat zij het idee had dat alles wat zij zei niet goed doorkwam en dat zij daarom had gevraagd aan de andere wethouders om bij een volgend gesprek aan te sluiten. Dat werd uiteindelijk een apart gesprek tussen die wethouders ende voorzitter van de VVE.

Mede gelet daarop was het zinvol geweest om meteen na het gesprek van 17 mei 2013 de gemaakte afspraken middels een verslag schriftelijk vast te leggen.

Bij de beoordeling van de klacht is het gebrek aan het objectief vastleggen van de afspraken door de gemeente ten onrechte niet onderkend en meegewogen. Dit is in strijd met het vereiste van transparantie.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

De klacht ten aanzien van het te makkelijk stellen dat de verkoop niet in het kader van 'Buiten Gewoon' was

Het vereiste van goede motivering houdt in dat de overheid haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uitlegt. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn.

De gemeente gaf bij de beoordeling van de klacht aan dat in het collegebesluit ten onrechte drie maal is verwezen naar het project 'Buiten Gewoon'. Zij verbond daar geen conclusies aan, aangezien zij de VVE niet als belanghebbende beschouwde bij de verkoop van de grond en daarom niet-ontvankelijk verklaarde in dit onderdeel van de klacht. De gemeente miskent hiermee dat de klacht gezien moet worden in het grotere geheel over de gang van zaken rond de gesprekken die zijn gevoerd met de gemeente over de verkoop van de grond.

Binnen het klachtrecht kan geklaagd worden over zowel publiek- als privaatrechtelijk handelen van de overheid. Dat de VVE die door de voorzitter werd vertegenwoordigd, geen partij was bij de privaatrechtelijke overeenkomsten over het snippergroen, betekent nog niet dat zij geen enkel belang had bij de beslissing dit snippergroen te verkopen. De voorzitter heeft immers duidelijk aangegeven dat de verwachting was dat dit gevolgen zou hebben voor het uitzicht van de bewoners van het appartementencomplex. De gemeente heeft verzoeker ten aanzien van dit klachtonderdeel dan ook ten onrechte niet ontvankelijk verklaard.

Over dit klachtonderdeel overweegt de ombudsman het volgende.

Het project 'Buiten Gewoon' is opgesteld vanwege achterstallig onderhoud van de openbare ruimte en het is een bezuinigingsmaatregel: het beheer en onderhoud van de openbare ruimte moet met minder mensen en minder geld worden uitgevoerd. 'Buiten Gewoon' is een totaalaanpak van de buitenruimte waarbij de gemeente de buurt betreft en uitnodigt om met elkaar en de gemeente in gesprek te gaan over de aanpak een bepaalde buurt of kern. Bewoners kunnen dan hun ideeën en wensen aangeven en de gemeente geeft aan wat er mogelijk is.

In dat kader valt ook het kopen van snippergroen onder het project 'Buiten Gewoon'. Dit valt terug te lezen op de gemeentelijke website. Ook staat op die website te lezen dat het kopen van snippergroen kan tegen een speciale prijs van € 45 per vierkante meter; een aanbieding die enkel geldt tijdens de uitvoering van het project 'Buiten Gewoon' in de betreffende wijk.

De bewoordingen van het collegebesluit waren eenduidig: er wordt direct verband gelegd tussen de verkoop van de strook grond als snippergroen en het project 'Buiten Gewoon'.

Het kan niet anders worden geïnterpreteerd dan als verkoop binnen het kader van 'Buiten Gewoon'. De informatie op de website legt wél dat verband. In de gepubliceerde stukken van de gemeente zoals bijvoorbeeld de jaarrekening over 2012 worden ook de inkomsten door verkoop van snippergroen in het kader van het project 'Buiten Gewoon' genoemd.

De gemeente heeft geen argument gegeven waarom de verkoop van juist dit stuk snippergroen, wat daarvan ook de definitie mag zijn, buiten de reikwijdte van 'Buiten Gewoon' valt.

Daar komt nog bij dat de gemeente naar de voorzitter van de VVE toe onduidelijk is geweest in haar uitleg van het begrip "snippergroen" wat niet bijdroeg aan een constructieve dialoog. De gemeente is daarmee te kort geschoten in haar motivering. De omstandigheid dat de gemeenteraad genoeg had genomen met de uitleg van de wethouder op dat punt, doet daar niet aan af.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van de gemeente Vianen over het onvoldoende meewegen van afspraken in de klachtafdoening is gegrond, wegens schending van het vereiste van transparantie.

De klacht over het te makkelijk stellen dat er geen sprake was van verkoop in het kader van 'Buiten Gewoon' is gegrond, wegens schending van het vereiste van goede motivering.

SLOTBESCHOUWING

Burgers en overheid hebben soms tegengestelde belangen. Dat kan leiden tot situaties waarin een burger het nodig acht om voor zijn belangen op te komen en daarom aanklopt bij de overheid. Het is mooi als er dan ruimte wordt geboden voor contact met elkaar om daarover te praten en om samen te bekijken wat er mogelijk is. Nog mooier is het als er daadwerkelijk afspraken uit zo'n gesprek voortvloeien.

Het is dan wel van belang dat die afspraken door beide partijen op dezelfde manier worden geïnterpreteerd.

Ruimte voor mogelijke andere interpretatie moet worden vermeden. Het is onwenselijk als er daarna onenigheid ontstaat over die afspraken, omdat partijen de afspraken ieder op hun eigen manier interpreteren of zelfs aangeven dat bepaalde dingen wel of niet zijn

afgesproken. Dit kan escalatie veroorzaken en de tegenstelling tussen de burger en de overheid vergroten. Dit komt het vertrouwen van de burger in de overheid niet ten goede. Dit kan voorkomen worden door afspraken schriftelijk vast te leggen.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,
waarnemend ombudsman